

CLIFI – PRODUCER FREMTIDSFILM OM KLIMA

Indklip fra Storbyen, Studie 2

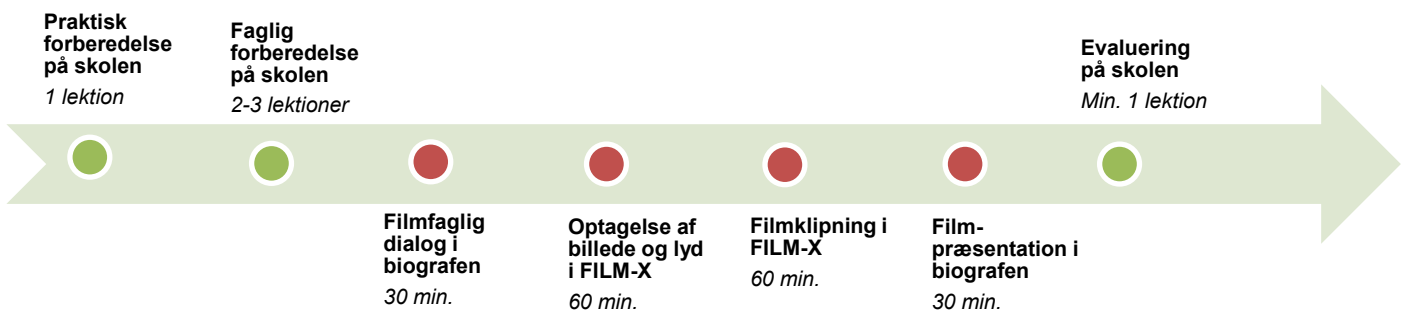

Indklip fra Rumskibet, Studie 3

Clifi er en undergenre til science fiction, der fokuserer på klimaforandringer. Filmene er typisk dystopiske og skræmmende, men oftest rummer de også håb. I dette forløb skal eleverne skabe en filmfortælling med deres egen forestillinger om klimaet i fremtiden.

Forløbet er egnet til et tværfagligt forløb mellem dansk (*fortælling og genre*), og Natur og Teknik / Geografi og Samfundsfag (*videnskab og sociologi*). Håndværk og design og billedkunst kan inddrages ift. design af kostumer og rekvisitter.

Forløbet har flere faser. Denne vejledning støtter i de tre faser, der foregår på skolen, og beskriver aktiviteterne i FILM-X studierne.

FASE 1: Praktisk forberedelse

På skolen inddeles filmhold på 4-7 elever, og holdene de fordeles på studierne 1-4. Er I færre end 28 elever er der max 6 i Studie 4 / Bilen.

Hver elev vælger / får de en funktion: Instruktør, fotograf / klipper, 3-5 skuespillere. Stikord til funktionerne:

Instruktøren skal:

- Lede holdet og tage beslutninger ved uenighed
- Holde fast i filmens handling
- Vejlede skuespillerne og sætte optagelser i gang ("Action")

Fotografen / scenografen skal:

- Vælge kostumer og rekvisitter i dialog med instruktør og skuespiller
- Starte optagelsen på computeren
- Klippe mellem kameraerne under optagelserne
- Evt. bevæge bilen for at skabe liv i billedet i studie 4

Skuespillerne skal:

- Lytte til instruktøren og være klar til optagelse
- Komme med inputs til deres rolle – f.eks. replikker og kropssprog
- Leve sig ind i deres rolle og blive i den under optagelserne

Under klipningen arbejder eleverne simultant med forskellige aktiviteter:

- 3-4 elever klipper ved klippestationen – heraf vælges en klipper, der sidder ved tasterne og instruktøren er den gennemgående, der træffer endelige beslutninger
- 2-3 elever optager evt. klip i nærbilledestudiet – heraf 1-2 skuespillere og 1 fotograf
- 2-3 elever optager evt. effektlyde i lydstudiet – 1 optager og 1-2 fremstiller lyde
- *Bemærk: Alle hold skiftes om lyd- og nærbilledestudiet, og har max 10 min. Pr studie. Det er en mulighed og ikke et krav, at anvende disse to studier.*

Vi anbefaler, at holdene sammensættes således, at eleverne varetager en funktion, de har særlig interesse for eller kompetence til at varetage. Det er f.eks. vigtigt, at instruktøren er motiveret for at lede sit hold, de tekniske funktioner varetages af elever, der kan lide at fordybe sig med en computer, og at skuespillerne har mod på at tage en rolle på sig.

FASE 2: Faglig forberedelse

Arbejde med tema

Clifi er hyper aktuell – klimadebatten fylder meget i medierne, i de politiske diskussioner og i de fleste menneskers bevidsthed. Så selvom scifi film omkring klima og miljø har mange år på bagen, er antallet af film steget voldsomt, og derfor taler man nu om en egentlig genre.

Samtidigt er antallet af dokumentarfilm inden for emnet nærmest eksploderet. Film er en vigtig stemme i klimadebatten, der skaber opmærksomhed, og mens dokumentarfilmene viser os at klimaforandringer er fakta og ikke kun fremtid, viser de fiktive clifi film de yderste konsekvenser på en nærværende og sanselig måde, som den enkelte kan leve sig ind i.

Som optakt til forløbet, foreslår vi, at I tager en overordnet diskussion om denne filmbølge. Forslag til diskussionsspørgsmål:

- Hvorfor skaber man film om klimaforandringer?
- Hvordan kan film påvirke klimadebatten?
- Hvordan kan en *dokumentarfilm* og en *fiktionsfilm* påvirke debatten forskelligt?

Derudover anbefaler vi, at I arbejder mere dybdegående med klima. Links til inspiration:

- [Earth](#) – Undervisningsmateriale til 5.-10. klasse på Filmcentralen.dk
- [Before the flood](#) – Film og undervisningsmateriale til 8.-10. klasse på Filmcentralen.dk
- Undervisningsmaterialet fra Lommefilm.dk, der behandler FN's Verdensmål, her under [#13 Klimaindsats](#). [Se film og undervisningsmateriale](#)
- Led efter clifi (kort)film på Internettet / Youtube og tal om, hvad der kendetegner de film I finder frem til? (Stil, tema, nationalitet etc.)
- [FN-undervisning](#) – flere øvelser om klimaforandringer med afsæt i lærebog, der kan downloades gratis

Genrekendskab og analyse

Klimaet behandles vidt forskelligt i film, og man kan støde på modpoler som "Hushpuppy" og "The day after tomorrow". Virkemidlerne skal i begge tilfælde skabe en overbevisende, troværdig fortælling, som vi kan leve os ind i – og som i bedste fald kan motivere os til at ændre adfærd.

De vigtigste elementer i clifi genren, som eleverne selv skal arbejde med, når de producerer deres film, er præsentation (univers og konflikt skal gøres forståelig), scenografi (location, kostumer og rekvisitter), skuespil (replikker og reaktioner matcher den fremtid, der etableres) og endelig lyd.

Vi anbefaler, at I som et led i forberedelsen gennemgår et eller flere clifi filmklip og analyserer disse elementer.

På Filmcentralen kan I finde disse kortfilm inden for scifi genren:

- Exodus: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/exodus> (UV-materiale)
- Connected: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/connected>
- Habana: <http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/habana>

Titler indenfor clifi: Wall-E, The Rain, Qeda, Interstellar, The Day after Tomorrow.

Forberedelse af filmfortællinger

Når I selv skal skabe film i FILM-X forløbet, arbejder filmholdene med tematikken ift. deres egen fantasi og virkelighedsfølelse i fiktive fortællinger, som forberedes på skolen.

Hvert studie har sin egen indretning og scenografi. Men i alle fire optagestudier udgøres en stor del af scenografien af baggrundsfilm: En film på 1-2 minutter som skuespillerne optræder i, hvortil der findes indklip som tilføjes under klipningen for at skabe både handling og stemning.

Hvert filmhold ser de baggrundsfilm igennem, der hører til det filmstudie, de skal arbejde i. Baggrundsfilmene er scenografien i deres fortælling, og nogle baggrundsfilm er mere oplagte til science fiction end andre. I studie 1 er det "Metropolen" og "Dinosaurne", Studie 2 "Storbyen", studie 3 "Rumskibet" og studie 4 "Gennem portalen". Filmholdene har frit valg ift. hvilken baggrundsfilm, de vil bruge – de kan ligeledes vælge at kombinere 2-3 baggrundsfilm og f.eks. tænke en tidsrejse ind i handlingen.

Filmholdene kan desuden optage ekstra klip i nærbilledestudiet og / eller effektlyde i lydstudiet. Alle filmhold deles om de to studier, så man optager i max 10 minutter i hvert studie på skift. Det vil være få og korte klip, der produceres, og det er en god idé, hvis filmholdene allerede hjemme på skolen har talt om, hvilke lyde og nærbilleder, de vil optage. Der vil også være plads til nye idéer, der opstår undervejs i forløbet, mens filmens fortælling finder sin endelige form.

Med afsæt i jeres klimadiskussion og de(n) valgte baggrundsfilm, skal filmholdene finde på en fortælling, der er bygget op med start-midte-slutning og en konflikt, der omhandler *klimaet i fremtiden*.

Inden eleverne går i gang med at udvikle den konkrete fortælling, bør de vide følgende om studierne:

- **Studie 1 og 2** har to kameraer, green screen og dialog eftersynkroniseres ved klippecomputeren
- **Studie 3** har tre kameraer, bagprojektion bag varierende setstykker der passer til baggrundsfilmene og indbygget mikrofon
- **Studie 4** har et kamera i forruden og et inde i bilen, bagprojektion og indbygget mikrofon
- Kamera og lys er indstillet på forhånd
- Scenografien udgøres af en baggrundsfilm, som ikke kan forlænges, men der kan laves flere optagelser som kombineres – evt. med forskellige baggrundsfilm
- Der kan gemmes op til tre filmoptagelser, som tages med videre til klippecomputeren.
- **Klipningen** foregår i iMovie med adgang til billede- og lydbibliotek
- **Nærbilledstudiet** har et kamera og en mikrofon samt 10 forskellige baggrunde
- **Lydstudiet** har mikrofon og rekvisitter til at optage både realistiske og fantasifulde effektlyde
- Egne effektlyde og nærbilleder klippes ind i den samlede film ved klippestationen

Eleverne bruger hjemmesidens menupunkt "Studie 1-4" til denne del af forberedelsen. Her finder hvert filmhold alle baggrundsfilm og en grundigere beskrivelse af teknik og muligheder. Under beskrivelsen af Nærbilledestudiet ses udvalget af baggrunde.

Der er del rekvisitter og kostumer til rådighed i FILM-X studierne, der kan understøtte en clifi fortælling, men har I mulighed for det, er der potentielt en kreativ og innovativ udfordring i at eleverne designer og fremstiller egne rekvisitter og kostumer til dette forløb.

FASE 3: Forløbet i FILM-X

Forløbet i FILM-X varetages af to undervisere. De introducerer til teknik, udfordrer eleverne filmfagligt og coacher dem i at varetage deres funktion på filmholdet.

Din rolle som lærer er først og fremmest at forberede og efterbearbejde FILM-X besøget med klassen, og under forløbet i FILM-X er der behov for, at du:

- Støtter elevernes samarbejde og fokus på den faglige vinkel, I arbejder med på skolen
- Laver aftaler med elever, der holder pause undervejs i forløbet
- Er til stede og observerer dine elever i nye roller og omgivelser
- Hjælper med at guide elever, der optager i lydstudiet og nærbilledestudiet under klipningen – med støtte fra underviserne i FILM-X

Derudover kan du dokumentere elevernes arbejdsproces, hvilket vil være en super indgang til evalueringen hjemme på skolen.

Oplæg i biografen

I biografen bydes klassen velkommen af de to FILM-X guider. De taler med eleverne om, hvad I har forberedt hjemme. Herefter gennemgår guiderne filmklip, og taler med eleverne om de væsentligste virkemidler i clifi genren.

Optagelse af billede og lyd i FILM-X

Under selve FILM-X forløbet samarbejder eleverne i deres filmhold om at bringe deres egen fortælling til live. De vil være tid til at rette den planlagte handlingen til og undervejs kommer guiderne med indspark, således at fortællingen skærpes og bliver troværdig.

Især skal der arbejdes med præsentationen, så den fremtidsvision, filmholdet ønsker at videregide, bliver tydelig for publikum.

Klipning i FILM-X

Under klipningen er det fotografen / klipperen, der sidder ved tasterne. Resten af holdet deltager med idéer og refleksioner ift. indklip, effektlyde og musik, de vil have med i filmen.

Holdene fra studie 1 og 2 starter klippeprocessen med at indspille deres dialog med mikrofon ved klippecomputeren.

Evt. går 2-3 elever ind i lydstudiet og producerer egne effektlyde, og 2-3 elever optager reaktions- og detaljeskud i Nærbilledestudiet.

Alle filmhold klipper ekstra billedklip, lyde og musik ind i deres film, og der kan desuden lægges tekster ind, som kan forklare vigtige detaljer som tid og sted.

Filmpræsentation i biografen

Vi slutter forløbet af med, at holdene præsenterer deres proces og færdige film for klassen i vores biograf. Underviserne samler op på, hvordan temaet er behandlet og hvilke virkemidler, der er brugt.

FASE 4: Opfølgning på skolen

Vi opfordrer til, at I på skolen følger op med en dybere refleksion over elevernes læring.

Måske har I mod på at starte en ny produktion op med det udstyr, I har adgang til på skolen, så eleverne kan opnå større fortrolighed med at anvende de multimodale udtryksformer.

For at understøtte jeres evaluering og elevernes samlede læringsproces kan I inddrage PMM (personal meaning map), hvor eleverne inden I tager til FILM-X udfylder et map om temaet, som de så bygger videre på efter forløbet. Dette kan gøres individuelt eller på hold.

Se mere om PMM på skoletjenesten.dk

Kontakt

Har du brug for hjælp eller inspiration til forberedelsen, kan du kontakte Skoletjenesten på tlf. 3374 3669 eller sende en mail til film-x@dfi.dk